Tärkeää ennakkotietoa liikenneturvallisuusaiheisesta tilaisuudesta

Hyvä huoltaja ja opiskelija

Liikenneturva järjestää yhdessä Kymenlaakson Pelastuslaitoksen kanssa Punainen Liitu -esitykset Kouvolan teatterissa lukioiden ja Edukon toisen vuosikurssin opiskelijoille. Toimintamalli toteutetaan yhteistyössä Kymenlaakson pelastuslaitoksen, Kaakkois-Suomen poliisin sekä Kymenlaakson hyvinvointialueen ja SPR:n henkisen tuen ryhmän kanssa.

Liikenne on osa jokapäiväistä elämää. Nuoret liikkuvat kasvaessaan entistä enemmän sekä koulu- että vapaa-ajan matkoilla. Samanaikaisesti liikkumiseen käytettyjen ajoneuvojen kirjo kasvaa, kun mopot, mopoautot, kevytmoottoripyörät ja autot muuttavat muutaman vuoden aikana sen, miten nuori liikkuu. Nuoret luovat osaltaan tulevaisuuden turvallisen liikennekulttuurin. Toisaalta nuoruuteen kuuluvat itsenäistymiseen liittyvät kokeilut ja irtiotot, joskus myös suurempi riskinotto sekä suuret tunteet, myös liikenteessä. Vaikka liikenneturvallisuustilanne Suomessa on kehittynyt suotuisasti viime vuosien aikana, ovat nuoret erityisesti liikenteessä riskiryhmää. 15–24-vuotiaat nuoret ovat yliedustettuina liikenneonnettomuuksissa.

Mikä on Punainen Liitu?

Punainen Liitu -toimintamalli pyrkii vaikuttamaan nuorten liikennekäyttäytymiseen turvallisuutta edistävästi. Toimintamallin tavoitteena on herättää nuoret pohtimaan turvallista liikkumista sekä sitä, miten jokainen voi omalla toiminnalla vaikuttaa sekä omaan että muiden turvallisuuteen liikenteessä. Toimintamalli koostuu kahdesta osasta: Punainen Liitu -esityksestä sekä tämän jälkeen tapahtuvasta opettajan vetämästä purkukeskustelusta.

Punainen Liitu -esityksessä opiskelijoille näytetään videoesitys, jonka pohjalla on todellinen nuorten liikenneonnettomuus. Tarinaa on dramatisoitu, jotta se toimii tarkoituksenmukaisesti opetustilanteessa. Videoesityksen lomassa kuullaan pelastuslaitoksen, poliisin, ensihoitajan sekä onnettomuudessa loukkaantuneen nuoren aikuisen kertomuksia kokemuksistaan onnettomuustilanteessa.

Esityksen jälkeen opiskelijoille järjestetään purkukeskustelu oman kotiryhmän kanssa. Purkukeskustelussa käydään opettajan johdolla läpi esityksen herättämiä ajatuksista, pyritään tunnistamaan nuorten liikenneturvallisuuteen liittyviä riskitekijöitä sekä pohditaan yhdessä, millaisilla keinoilla voimme itse edistä turvallisuutta liikenteessä myös silloin, kun ryhmän paine kannustaa riskinottoon. Keskeisenä ajatuksena on pohtia nähtyä ja koettua oman itsensä ja oman kaveripiirin näkökulmasta keskittyen erityisesti siihen, miten jokainen voi toimia turvallisuutta edistävästi liikenteessä.

Onnettomuustilannetta eri näkökulmista kuvaavat tarinat motivoivat pohtimaan turvallisuuden edistämistä – esitys voi myös herättää voimakkaita tunteita

Punainen Liitu -esityksessä on tunteita herättävää sisältöä. Esitys konkretisoi nuorille liikenteeseen liittyviä riskejä sekä liikenneonnettomuuksien seurauksia.

Opiskelija:

Jos sinusta tuntuu, että onnettomuustilannetta kuvaavan videon katsominen sekä onnettomuustilanteesta kerrottujen puheenvuorojen kuunteleminen on sinulle rankkaa esimerkiksi omien kokemustasi takia, voit jäädä esityksestä pois. Ilmoita asiasta etukäteen ryhmänohjaajallesi. Tilaisuudesta poistuminen kesken esityksen on myös sallittua, mikäli sinusta tuntuu, että et halua katsoa esitystä loppuun. Jos poistut

tilaisuudesta kesken esityksen, sinua ovat vastassa koulutettuja SPR:n vapaaehtoistyöntekijöitä, joiden kanssa pääset juttelemaan luottamuksellisesti esityksen herättämistä tunteista.

Huoltaja:

Keskustele yhdessä oman nuoresi kanssa esitykseen osallistumisesta etukäteen etenkin, jos tiedät että nuorella on taustalla omia kokemuksia, joiden vuoksi onnettomuustilannetta eri näkökulmista avaava esitys voi tuntua nuoresta liian raskaalta. **Jos koet, että tunteita herättävä esitys ei sovi omalle nuorellesi, ohjaa häntä jäämään esityksestä pois.** Punainen Liitu -toimintamallin esittelyvideo on katsottavissa täällä: https://www.youtube.com/watch?v=4BsMXGx5U4Q.

Esityksen jälkeen on myös hyvä keskustella nuoren kanssa siitä, miten hän on kokenut esityksen ja minkälaisia omia kokemuksia nuorella omassa ystäväpiirissään on liikenteestä. Voit tukea nuoren taitoja toimia turvallisesti liikenteessä pohtimalla yhdessä nuoren kanssa konkreettisia keinoja siihen, miten voi toimia erilaisissa riskitilanteissa liikenteessä ja miten ryhmäpainetta voi vastustaa. Hyviä kysymyksiä ovat esimerkiksi seuraavat:

- Millaista on liikennekäyttäytyminen omassa kaveriporukassasi? Mitkä asiat omassa kaveripiirissäsi lisäävät nuorten riskiä liikenteessä?
- Kenen mielipidettä teidän kaveriporukassa kuunnellaan? Millaisista asioista kaveripiirissäsi saa arvostusta? Millainen käyttäytyminen on sallittua? Miksi luulet, että näin on?
- Oletko ollut tilanteessa, jossa olet muiden kanssa eri mieltä, mutta et ole uskaltanut sanoa sitä? Mikä estää sinua toimimaan tilanteessa järkeväksi tietämälläsi tavalla? Miten voisit toimia tällaisen tilanteen tullessa eteen?
- Vaikuttaako muiden kommentointi omiin päätöksiisi liikenteessä? Mitä voit tehdä tai sanoa, jos sinua yllytetään mukaan johonkin vaaralliseksi tietämääsi?
-

Nuoren on tärkeä tietää, että aikuiselle puhuminen ja avun pyytäminen ei ole itsenäisyyden puutetta, vaan osoitus rohkeudesta ja kyvystä tunnistaa omien toimintamahdollisuuksien rajat. Keskustelemalla liikennekäyttäytymisestä nuoren kanssa rauhallisesti luot hänelle luottamusta siihen, että olet kiinnostunut hänen turvallisuudestaan liikenteessä ja haluat tukea häntä toimimaan turvallisesti. Nuoren on tärkeä tietää, että hankaliakin asioita uskaltaa ottaa aikuisen kanssa puheeksi. Kun keskusteluyhteys pysyy auki, on nuorella vahvempi luottamus kääntyä luotettavan aikuisen puoleen myös silloin, kun todellinen tilanne on edessä.

Lisätietoa nuorten liikenneturvallisuustilanteesta löydät Liikenneturvan verkkosivuilta www.liikenneturva.fi/nuoret.

Lisätietoja:
Tarja Korhonen
yhteyspäällikkö
Liikenneturva
puh. 020 728 396
tarja.korhonen@liikenneturva.fi